

Motion till riksdagen 2007/08:U224

av **Hans Linde m.fl. (v)**

Situationen i Västsahara

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i FN bör verka för att Minurso får ett utökat mandat att skydda den västsahariska befolkningen mot övergrepp från marockansk polis och andra myndigheter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i EU och FN med kraft bör verka för att Spanien tar sitt ansvar för avkoloniseringen av Västsahara och följer de deklamationer som gjorts av Förenta nationernas generalförsamling och Internationella domstolen i Haag när det gäller Västsaharas rätt till nationell självbestämmanderätt.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige även fortsättningsvis bör verka för att EU:s folkrättsvidriga fiskeavtal med Marocko upphävs.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom EU bör kräva en oberoende utredning om vilka som får del av den ersättning som EU betalar ut till Marocko i enlighet med det folkrättsvidriga fiskeavtalet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige tydligt bör deklarera sin vilja att bidra med va-
lobservatörer i en folkomröstning om Västsaharas framtid.

2 Förra årets motion

Vänsterpartiet väckte redan förra året en motion om situationen i det av Marocko, i strid med folkrätten, ockuperade Västsahara. Denna motion har ännu inte behandlats av riksdagens utrikesutskott. Vänsterpartiet tar för givet att denna motion så snart som möjligt behandlas av utskottet.

Fel! Okänt namn på

Under det gångna året har dock situationen i Västsahara allvarligt försämrats – särskilt när det gäller de marockanska myndigheternas respekt för mänskliga rättigheter. Till följd av detta lägger Vänsterpartiet till den tidigare motionens text och yrkanden följande motion med några ytterligare yrkanden.

3 Försämrad respekt för mänskliga rättigheter

Utvecklingen i Västsahara har under det gångna året allvarligt försämrats när det gäller respekten för mänskliga rättigheter. Polisen har gått till våldsamma angrepp mot fredliga demonstranter i västsahariska städer. Likaså har behandlingen av västsahariska studenter som studerar i Marocko utsatts för en ytterst brutal behandling. Ett talande exempel är den behandling som västsahariska studenten Soultana Khayya, som i september 2007 besökte Sverige, utsattes för. Vid en fredlig demonstration vid universitetet i Marrakech, där man krävde nationellt självbestämmande för Västsahara och folkomröstning om det av Marocko i strid med folkrätten ockuperade landets framtid, blev hon så illa slagen av marockansk polis att hon förlorade ett öga. Under färden i ambulans till sjukhuset blev hon förnedrad och misshandlad av polisen. På flera sjukhus förvägrades hon vård av flera läkare. Hon fick så allvarliga infektioner att de blev livshotande.

I Västsahara har under årtionden FN-organet Minurso varit verksamt för att genomföra och verka för en folkomröstning om Västsahara, vilket dock förhindrats av Marocko trots att man undertecknat överenskommelser i frågan.

Vänsterpartiet föreslår att FN-organet Minursos mandat, till följd av de marockanska ockupationsmyndigheternas försämrade respekt för mänskliga rättigheter i Västsahara och den minskade respekten för västsahariers mänskliga rättigheter i Marocko, utökas att även övervaka och förhindra övergrepp mot mänskliga och demokratiska rättigheter riktade mot västsahariska befolkningen i Västsahara.

Sverige bör i FN verka för att Minurso får ett utökat mandat att skydda den västsahariska befolkningen mot övergrepp från marockansk polis och andra myndigheter. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4 Spaniens ansvar för en korrekt avkolonisering

Västsahara är sedan årtionden i strid med folkrätten ockuperat av Marocko. Sedan årtionden har FN-organet och flera FN-sändebud försökt att åstadkomma en korrekt avkolonisering av Västsahara.

Spanien, som tidigare var i besittning av Västsahara, lämnade landet utan att någon korrekt avkoloniseringsprocess genomfördes. I stället ockuperades Västsahara av Marocko. Det åvilar således Spanien ett stort ansvar för den

Fel! Okänt namn på

situation som rått i Västsahara sedan Spanien lämnade landet. Det är således på intet sätt orimligt att kräva att Spanien tar sitt ansvar för situationen i Västsahara och på allvar medverkar till att en korrekt avkoloniseringsprocess av Västsahara genomförs. I en sådan avkoloniseringsprocess ingår en folkomröstning om landets framtid.

Sverige bör i EU och FN med kraft verka för att Spanien tar sitt ansvar för avkoloniseringen av Västsahara och följer de deklamationer som gjorts av Förenta nationernas generalförsamling och Internationella domstolen i Haag när det gäller Västsaharas rätt till nationell självbestämmanderätt. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5 EU:s folkrättsvidriga fiskeavtal med Marocko

Förra året undertecknades ett fiskeavtal mellan Marocko och EU som även omfattade västsahariska farvatten. Detta avtal var uppenbart folkrättsvidrigt. Det hedrar den svenska regeringen att man inom EU motsatte sig detta avtal. Det finns all anledning att utreda detta noga, eftersom det finns västsahariska uppgifter om att västsaharier är förhindrade att arbeta inom fiskenäringen. Sverige bör naturligtvis fortsättningsvis arbeta för att detta folkrättsvidriga avtal upphävs. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Dessutom bör Sverige inom EU kräva en oberoende utredning om vilka som får del av den ersättning som EU betalar ut till Marocko i enlighet med det folkrättsvidriga fiskeavtalet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6 Svenska valobservatörer

Den enda vägen till en folkrättsligt korrekt hantering av Västsaharafrågan är att en folkomröstning om landets framtid genomförs. Sverige bör därför tydligt deklarerat sin vilja att bidra med valobservatörer i en folkomröstning om Västsaharas framtid. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 30 september 2007

Hans Linde (v)

Marianne Berg (v)

Gunilla Wahlén (v)

Lena Olsson (v)

Alice Åström (v)